

EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ EHYT ry
Förebyggande rusmedelsarbete **EHYT rf**

Rakkaudesta Kannabikseen

Miten puhua Kannabiksesta

Nuorisotyön seminaari 28.4.-14
Kanneljärven opisto, Lohja

Helena Sipiläinen
Päihdyöntekijä, Lohjan kaupungin nuorisopalvelut
Mika Piipponen
Kouluttaja, EHYT ry

Valistus: Kokemusasiantuntija-valistajista, ehkäisevän päihdetyön asiantuntijoiksi

Stereotyyppisesti valistaja ihmisten mielessä ja todellisuudessa on:

- Entinen päihteiden ongelmakäyttäjä, joka kiertää kouluissa kertomassa selviytymistarinaa
- Poliisi, joka kertoo päihteiden käytöstä oman työnsä perspektiivistä
- Katu-uskottava nuoriso ohjaaja, jolla ei varsinaisesti ole tietoa miten todellisuudessa tehdään vaikuttavaa EPT:tä.
- Kukkahattutäti joka kieltäisi kaiken ja vihaa kaikkia.

Valistus: Kokemusasiantuntija-valistajista, ehkäisevän päihdetyön asiantuntijoiksi

Kuka valistaja tänä päivänä on ja mitä työ vaatii?

- Sosiaali- tai terveysalan asiantuntija, jolla on sen hetken viimeisin tutkimustieto
- Työn (ja elämäkokemuksen) kautta saatu kokemus päihteiden haitallisesta käytöstä
- Ryhmän ohjaamisen ja rakentamisen perustaidot
- Yksilöohjauksen ammattitaitoa
- Suhteellisuudentajua ja kypsyyttä
- Kulttuuristen yhteiskunnallisten ilmiöiden ymmärrystä
- Lisäksi kykyä yhdistää nämä kaikki taidot ja tiedot.

Kaukoihastus

Kasiluokkalainen Noora kuuntelee intensiivisesti Bob Marley kokoelmaansa. Noora on mielestään aika taiteellinen ja oman tiensä kulkija....

- Noora tietää kertoa, että hampusta voidaan valmistaa kestäviä ja ekologisia tuotteita.
- Nooran ihastus haluaa rauhaa ja pystyy ratkaisemaan kaikki maailman ongelmat, hammassärystä ydinsotaan.

Ammattilainen:

- Ole kiinnostunut Noorasta ja hänen ihastuksestaan. Noora keskustelee ja kertoo ihastuksestaan mielellään. Ehkä jopa liikaakin.
- Kuuntele ja lue rivien välistä mikä tilanne todellisuudessa on ennen kuin hätäännyt.
- Älä leimaa Nooraa ”käyttäjäksi”. Kysy Nooralta mitkä asiat kiinnostavat kannabiksessa nimenomaan juuri häntä.
- Vaikka Nooralla on kannabislehti-korvikset, ei se tarkoita että Noora välttämättä edes ole kokeillut kannabista.
- Kannusta Nooraa oman jutun löytämisessä ja muista ettei ihastuksista aina synny rakkautta.

Vasta rakastunut

Olli 15v käy peruskoulun viimeistä luokkaa. Koulu sujuu oikein hyvin, mutta välillä pitää päästää kavereitten kanssa pitämään hauskaa. Tähän mennessä bileissä on nautittu ainoastaan alkoholia, mutta uutena juttuna on nyt tullut mukaan kannabis.

Olli on kokeillut kannabista kolme kertaa keskikalja-päissään kaveriporukassa.

Olli haluaa jakaa kannabiksen ilosanomaa kaikille kuulijoille:

” Jos Suomessakin polteltais enemmän, niin olis vähemmän tappeluita ja sitä paitsi kannabikseen ei voi kuolla...”

Ammattilainen:

- Ole kiinnostunut Ollin uudesta rakkaudesta ja anna Ollin kertoa mitä se hänelle merkitsee.
- Älä provosoidu, valehtele tai liioittele kannabiksen vaaroista.
- Keskustelu yhteys pysyy auki, kun uskallat myöntää Ollin olevan joissain asioissa oikeassa...
- mutta sinun tehtäväsi aikuisena on yrittää saada Olli näkemään, ettei kolmen kerran kokeilun jälkeen kannata mennä naimisiin.
- Vasta argumentointi Ollille voi olla yhtä vaikeaa kuin yrittäisi saada vasta rakastuneen lopettamaan suhteensa. Tässä vaiheessa ei ”käännytystyö” luultavasti onnistu. Hyväksy se.
- **Muista, että sinä olet nähnyt elämää rutkasti enemmän kuin Olli. Sinun ei tarvitse olla kannabis-asiantuntija. Luota itseesi kasvattajana.**

Perus seukkausvaihe

Jenna on aloittanut opinnot amiksessa kampaajalinjalla. Jennan elämään kuuluu tiivis kaveriporukka, jonka kanssa arki ja juhla kuluu.

Kannabista käytetään juhliessa, mutta myös koulupäivinä. Se toimii työn ja vapaa-ajan erottajana. Laittomuus tuo myös jännitystä ja yhteenkuuluvuutta.

- Jenna ei näe seurustelunsa häiritsevän velvollisuuksien hoitamista: ”Sehän niinku vaan kuuluu asiaan”.
- Hän tietää kuitenkin ettei se sovi kaikille ja että joillekin voi olla käytöstä haittaa....
- Kannabiksen käyttö on jokaisen oma valinta ja Jennalla on mielestään tehnyt oikean valinnan. ”Eihän kannabiksen käytössä ole kuin oikeastaan vain plussa puolia ...niin paitsi se laittomuus”.

Ammattilainen:

- Korosta ystävyyden ja porukan tärkeyttä.
- Anna Jennan kertoa rauhassa oma näkökulmansa.
- Pyri antamaan muuta näkökulmaa aiheeseen: kysele onko muuta tapaa ”nollata” arkea ja saada hauskuutusta.
- Jennan suhde on jo niin vakiintunut , että keskustelua voidaan käydä kriittisestikin.
- Kysy onko Jenna huomannut muissa käytöstä aiheutuvia haittoja?
- Voit siirtää keskustelun yleisesti haaveisiin ja tulevaisuuteen, ottamatta kannabista mitenkään erityisesti aiheeksi.
- Parasta ehkäisevää päihdetyötä on edelleen kiinnostus ja välittäminen.

Avioliitossa

Stefan opiskelee AMK-tasoista tutkintoa. Stefan on pitkään ollut kirjoilla, mutta opinnot eivät oikein etene. Onneksi Stefan on suomenruotsalainen, joten suojaaviakin tekijöitä on

Stefan kasvattaa luomu-Kannabista levällä ja ruuhonsa Stefan höyryttää netistä tilaamallaan inhalaattorilla.

Ystäväpiiri on alkanut kyllästyä Stefanin tiiviiseen liittoon: Keskustelua käydään ainoastaan Stefanin elämänkumppanista.

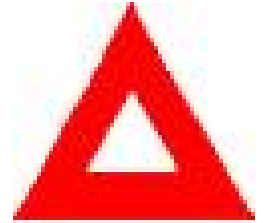

- "Jenkeissäkin se on laillista muutamassa osavaltiossa, Suomi on niin juntti maa..."
- Stefan ei ole aktiivinen oikeastaan missään, paitsi Reggae-puolueessa ("Less action - more talk/ Relax - don't do it")

Ammattilainen:

- Motivoi Stefania saamaan opintoja eteenpäin. Tehkää konkreettisia tavoitteita ja suunnitelmia niiden toteuttamiseksi.
- Ehdota kannabiksen ”höyryttämisen” lopettamista kahdeksi viikoksi.
- Sovi säännöllisiä tapaamisia, joissa voit tiedustella oloa ja fiilistä.
- Jos lopettaminen hetkeksi on onnistunut, yritä saada Stefan huomaamaan lopettamisen hyödyt.
- Kysele kavereitten suhtautumisesta tilanteeseen → Sosiaalisten haittojen korostaminen
- Kaksikymppinen tekee jo omat päätöksensä ja on vastuussa itsestään. Älä syytä itseäsi jos homma ei onnistu.
- **Puuttuminen kannattaa aina, vaikka näyttää ettei asia mene perille.**

Kolmio-draama

Nico on 28-vuotias ja takana on jo pitkä suhde. Nicolla on duuni, mutta sairauspoissaoloja on aika paljon. Nicon suvussa on mielenterveysongelmia.

Unettomuus ja masennus ovat päällimmäisinä ongelmia, mutta myös kokemukset ulkopuolisuudesta ja vainoharhat ovat rasittaneet Nicoa.

Onneksi Nicolla on lääkitys ahdistukseen.

- Kysymys ei ole enää vapaaehtoisesta rakkaudesta, vaan kipeästä ja vaikeasta suhteesta, jossa päätettävä jatkaako suhdetta vai ei.
- Rinnakkaissuhde alkoholin kanssa ei helpota suhteen tilannetta.

Ammattilainen:

- Suhtaudu ihmisarvoisesti ja kunnioittavasti hänen tilanteeseensa. Ketään ei tarvitse rangaista enempää jo vaikeassa elämäntilanteessa.
- Ota vastuu ihmisestä, älä piiloudu aseman tai riittämättömän koulutuksen taakse. Jokainen voi olla ihminen ihmiselle.
- Ole realististi ja vaadi rehellisyyttä.
- Miettikää yhdessä mahdollisuuksia muutokseen ja ottakaa selvää mistä saa apua.
- **Muista huumori, se auttaa kaikkeen.**

Irtsuhteita

- Aika moni nykypäivänä harrastaa näitä. Se voi tarkoittaa kimppakivaa luokkakokouksessa tai hetken huumaa mökin terassilla.
- Joillekin se on periodi elämässä, joillekin se jää loppuelämäksi tavaksi elää.

Irtsuhteet saattavat kuitenkin aiheuttaa joskus ongelmia. Joskus taas ei.

Millainen on sinun suhteesi?

- Kannabis-ilmiö on osa nykypäivää. Julkinen keskustelu saattaa luoda kuvan isommasta ongelmasta kuin se todellisuudessa on, vaikkakin päihdeongelma yksilötasolla on aina kriisi.
- Pohdi myös omaa asennettasi kannabikseen. Pystytkö sinä suhtautumaan kannabikseen pelkästään päihteenä?
- *Suhtautumalla neutraalisti ja pitämällä yllä demonisoimatonta keskustelua kannabiksesta, voidaan vaikuttaa haittoihin ja asenteisiin.*

EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ EHYT ry
Förebyggande rusmedelsarbete EHYT rf

KIITOS ja rakkautta

mika.piipponen@ehyt.fi

helena.sipilainen@lohja.fi